

Verlag

Programmaraad Bodembeheer

Datum: 8 juni 2020
Tijd: 9.30 - 12.00 uur
Plaats: Online-vergadering

Aanwezig:

Jos Theeuwen – voorzitter
Thom Maas - RWS Bodem+
René Smolders – VNG Web
Jan Fokkens - VNO-NCW
Mark van Lokven -UvW
Frank Eijsackers – VvMA,VKB

Hans Boer – VA
Otto Feenstra – BOG
Martin Bloemendal – BodemenergieNL
Marjon Verhoeven – KOBO-HBO
René Zijlstra – Rijksvastgoedbedrijf
Henk Koster– SIKB
Annelies de Graaf (secretaris) - SIKB

Afwezig:

Joop Jansen – NVPG, Bouwend NI
Marc Langenhuijsen - Omgevingsdiensten

**Actie
door:**

1. Opening en vaststellen agenda

Jos Theeuwen heet twee nieuwe leden welkom waarna een voorstelronde volgt.

Frank Eijsackers van Ortago is vertegenwoordiger namens VKB en VvMA. Frank is sinds 2019 bestuurslid bij VvMA.

René Smolders van Gemeente Breda is vertegenwoordiger van de gemeentelijke Werkgroep Bodem (VNG Web). Sinds begin 2020 is hij trekker van de taakgroep bodemkwaliteit in VNG Web. Ook is hij vanuit VNG Web betrokken bij de voorbereiding van afspraken voor na 2020. René is fulltime uitgeleend aan het Uitvoeringsprogramma (UP) van het bodemconvenant voor onderwerp spoedlocaties, en binnen het UP ook betrokken bij nieuwe stoffen, kennis, etc. René heeft de ambitie om issues m.b.t. kwaliteitsborging bodem te agenderen in VNG Web.

Uit het rondje 'hoe gaat het met ons' blijkt dat het werk ondanks (of dankzij) verplicht thuiswerken en online-vergaderen voor de leden van de programmaraad veelal goed doorloopt. Velen ervaren een hogere werkdruk dan normaal. Het 'onder de mensen zijn' wordt gemist.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mogelijkheden voor versterking kwaliteitsborging door productcertificering

Dit onderwerp is ingebracht door Otto Feenstra. Hij stelt dat de Beleidsvaluatie Kwalibo inzet op beter sluiten van de ketens. Een mogelijke maatregel voor beter sluiten van de ketens – een verbeterpunt uit de Beleidsvaluatie Kwalibo - kan zijn om meer onderdelen van de schema's bodembeheer onder de certificering/erkenning te brengen: BRL SIKB 7500 en eventueel ook de BRL SIKB 1000 en BRL SIKB 6000 zouden omgevormd kunnen worden van processchema's naar productschema's.

Verkennde discussie in de programmaraad over de volgende vragen:

1. Kunnen de eindproducten die op grond van BRL SIKB 1000 (partijkeuring), BRL SIKB

6000 (evaluatie-rapport bodemsanering) en BRL SIKB 7500 (bewerkte verontreinigde grond of baggerspecie volgens een gecertificeerd proces, BRL 7500 zelf levert geen resultaten op die basis kunnen zijn voor een milieuhygiënische verklaring) worden geleverd gezien kunnen worden als productbeoordelingen?

2. Zo ja, is het wenselijk om voor (een deel van) deze BRL's een systeem van product-certificatie te overwegen?

Henk Koster geeft aan dat deze discussie is gestart in Programmaraad Bodembescherming, en dat daar geconstateerd is dat dit vraagstuk in de Programmaraad Bodembeheer hoort. Frank Eijsackers merkt op dat in hoeverre de kwaliteit van een product verklaard kan worden verschilt per schema: bij BRL SIKB 1000, BRL SIKB 2000 en BRL SIKB 6000 vinden analyses plaats op een moment in de keten waarbij je nog niet van een product de kwaliteit vaststelt. Dus je moet per BRL vaststellen, niet voor alle BRL-en overkoepelend, of er sprake kan zijn van een productbeoordeling.

Jan Fokkens vraagt voor welk probleem Otto Feenstra een oplossing zoekt.

Otto Feenstra geeft aan dat BRL SIKB 7500 het duidelijkste voorbeeld is. BRL SIKB 7500 resulteert in een procescertificaat voor grondreiniging, waarbij het proces niet is voorgeschreven in de BRL. Maar het proces resulteert wel in een product. Maar de certificaathouder geeft geen verklaring van de kwaliteit van het product dat hij aflevert. Bij BRL SIKB 9335 is dat laatste wel het geval. Er is verder vrijwel geen verschil in de processtappen tussen in Protocol SIKB 7510 en Protocol 9335-1. Otto Feenstra vindt dat het afgeven van de milieuhygiënische verklaring voor het eigen product zou moeten worden opgenomen in BRL SIKB 7500. Dit vergt dus een uitbreiding op het bestaande schema. Hans Boer stelt dat we op een hoger abstractieniveau moeten kijken naar modernisering van de schema's, gericht op het herstel van het geschade vertrouwen in de kwaliteit van de producten bij de bevoegde gezagen. Daarbij vanuit circulaire economie redeneren: producten en hergebruiken van producten. Wellicht past een productcertificaat hier goed in, en helpt dat ook om het vertrouwen te herstellen. Gooi dan de oude certificaten overboord, en schrijf de BRL-en opnieuw (voor BRL SIKB 7500 en BRL SIKB 9335).

Mark van Lokven merkt op dat BRL SIKB 6000 onlangs een hele transitie heeft doorgemaakt: de BRL is risicogericht ingestoken. Met het oog op doorwerking van de Omgevingswet worden daarin nog verdere stappen gezet. Bij die wijziging is het proces de drijvende kracht, niet het product; de stappen die je neemt om tot het evaluatie-rapport te komen zijn essentieel.

René Zijlstra: Het is de vraag waar het product ontstaat/stopt en van wie is het. In BRL SIKB 1000, 2000 en 6000 is het product een rapport van een bureau, maar uiteindelijk gaat het om de partij grond. Er is een risico dat het rapport niet gaat over dezelfde partij die op enig moment wordt toegepast.

Otto Feenstra is het eens met Mark van Lokven en René Zijlstra dat in BRL SIKB 6000 vooral het proces van belang is. Bij BRL SIKB 1000 is het rapport wel een milieuhygiënische verklaring, maar de certificaathouders van BRL SIKB 1000 willen niet verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de partij op zich nemen, omdat zij partijen keuren op basis van de door de opdrachtgever aangeleverde informatie. Voor herziening van BRL SIKB 7500 ligt een concept-projectplan klaar, met daarin de vraag of er een product- of proces-certificaat nodig is.

Frank Eijsackers geeft aan dat certificaathouders bij BRL SIKB 7500 volledige invloed hebben op de eindkwaliteit. Bij BRL SIKB 1000 en BRL SIKB 6000 heeft de certificaathouder geen invloed op de eindkwaliteit van de partij, en ook niet op hoe de partij wordt toegepast: er kan tussen bemonstering en toepassing van alles gebeuren.

René Smolders koppelt de discussie aan de discussies die er zijn rondom vertrouwen in kwaliteitsverklaringen van grond en rondom de zorgplicht: Als er discussies zijn over vertrouwen, dan moet je over nadenken over wat je kunt doen in de kwaliteitsborging om de

knelpunten op te lossen. Voor circulaire economie zou je simpel en to the point moeten kunnen aangeven wat de kwaliteit van een product is.

Thom Maas heeft wegens geluidsproblemen tijdens de vergadering geen input kunnen geven, en heeft na afloop de onderstaande reactie gemaïld:

BRL 7500/protocol 7510: Stroomschema 2.3 en hetgeen over bewerken/BRL7500 is gesteld klopt niet. Voor BRL7500/protocol 7510 gaat het wel degelijk om een proces, dat niet kan omgevormd tot een productschema. Dat proces begint al bij de vooracceptatie (of de reiniger offerte mag uitbrengen) en wordt van begin tot eind vastgelegd in het logboek. Zie ook de essentiële eisen, o.a. par. 2.2 en 3.13 van BRL 7500. Het is misschien wel verstandig om de kwaliteitsverklaring/partijkeuring onderdeel van het protocol te maken.

BRL 6000: Voor BRL 6000 geldt vergelijkbaar dat de BRL en de protocollen toezien op een (langdurig) proces dat begint bij een vastgesteld saneringsplan en eindigt bij het evaluatierapport. Ook daar klopt het stroomschema dus niet.

Voor Otto Feenstra ligt het belangrijkste knelpunt bij BRL SIKB 7500. De begeleidingscommissie moet nog akkoord geven op het concept-projectplan voor de herziening. Hij stelt voor in de opdracht aan de begeleidingscommissie de eisen mee te geven: Waar moet de aanpassing aan voldoen? Otto Feenstra vindt dat de beslissing over de vraag of certificaathouders een productcertificaat gaan afgeven niet door de begeleidingscommissie maar door het SIKB-bestuur of het CCvD Bodembeheer moet worden genomen.

Henk Koster stelt op basis van de discussie de volgende vervolgstappen voor:

- Hiaten in de kwaliteitsborging: onderzoeken wat daarvoor een goede oplossing is, daarbij onderzoeken of een (gedeeltelijke) productcertificering kan bijdragen om het vertrouwen in de kwaliteitsborging te vergroten;
- Modernisering van de schema's i.r.t. circulaire economie en vertrouwen van bevoegde gezagen in de producten: daarbij onderzoeken of productcertificatie een bijdrage kan leveren aan deze doelen.

Voor BRL SIKB 7500 ligt met het concept-projectvoorstel de keuze voor in het CCvD op 25 juni 2020 om voorgaande twee aspecten te onderzoeken. Voor overige schema's kan SIKB kort onderzoeken of gedeeltelijk aanpassen van schema door toevoeging van productcertificering soelaas biedt voor de genoemde doelen. Henk Koster plaatst hierbij de volgende kanttekening: eventuele aanpassingen moeten wel meerwaarde hebben; voorkomen moet worden dat we het kind met het badwater weggoien.

De programmaraad stemt in met dit voorstel.

HKo

3. Pauze

4. Rol van CI's in stelsel kwaliteitsborging bodembeheer

Dit onderwerp is op verzoek van Martin Bloemendal geagendeerd. Hij constateert het volgende: "Het [Jaarrapport bodembeheer 2018](#), m.b.t. het functioneren privaat deel stelsel kwaliteitsborging certificatieschema's milieuhygiënisch bodembeheer, rapporteert rondom BRL SIKB 2100 en 11000 geen noemenswaardige problemen. Dat staat in schril contrast met wat IL&T en de omgevingsdiensten rapporteren (zie [nieuwsbericht IL&T uit 2018](#))."

Jos Theeuwen geeft aan dat de programmaraad al meerdere signalen heeft gegeven aan het bestuur over kennis en toezicht van de CI's. Daarbij heeft de programmaraad gesignaleerd dat ook verschillen in interpretatie van de eisen en kennis van de publieke toezichthouders verbetering behoeft. In de vergadering van 9 december 2019 heeft de programmaraad ook gesproken over de rol van de CI's.

Vragen aan de Programmaraad Bodembeheer zijn:

- Hoe is het beeld is bij andere BRL-en?
- Waardoor lukt het bij bodemenergie niet om het toezicht van de CI's op de werkvoorschriften op voldoende niveau te brengen? Waardoor lukt het bij andere BRL-en wel?
- Zijn stappen vanuit de Programmaraad Bodembeheer gewenst?

In de discussie komt het volgende naar voren:

Aard van audits door de CI's:

- CI's geven aan dat ze voor bodemenergie (BRL SIKB 2100 en BRL SIKB 11000) controleren of bedrijven kwaliteit kunnen leveren door audits van het kwaliteitssysteem (vergelijkbaar met APK-keuring: functioneert de snelheidsmeter goed), en dat zij niet controleren of er overtredingen zijn (vergelijkbaar met snelheidscontroles door de politie).
- Dit beeld wordt niet herkend bij de BRL-en voor bodemonderzoek en milieukundige begeleiding (BRL SIKB 1000, 2000, 6000).
- Bij de BRL-en voor grondbanken (BRL SIKB 7500 en 9335) ligt de nadruk van de audits ook sterk op de administratieve eisen. Onverwachte veldbezoeken mogen veel meer plaatsvinden, voor grotere locaties is dit prima te doen. Als je met kennis van zaken een kwartier over een locatie loopt zie je veel meer dan bij een administratieve controle.

Belang van de aard van de audits:

- De wijze waarop audits worden ingestoken is van invloed op het functioneren van het stelsel, en is er de oorzaak van dat vertrouwen in het systeem niet altijd goed is.
- Daarbij is ook de vraag relevant: Als het product niet goed is, zit het probleem dan in de audits/handhaving of in de uitvoering?

Mogelijke oorzaken voor de invulling van de audits door de CI's bij BRL SIKB 2100 en BRL SIKB 11000:

- Het kennisniveau van de CI's is mogelijk onvoldoende voor BRL SIKB 2100 en 11000, met diverse oorzaken: BRL SIKB 11000 is relatief nieuw (BRL SIKB 1000 is al 15 jaar langer van kracht) en kent veel technisch inhoudelijke eisen. Ook is het een kleinere markt dan de markt van BRL SIKB 1000, 2000 en 6000. Er zijn weinig mensen te vinden die de kennis hebben. Die zaken samen zorgen er mogelijk voor dat vanuit de CI's relatief weinig investeringen zijn gedaan om de kennis op niveau te krijgen. CI's zijn geaccrediteerd. Daarbij worden eisen aan competenties en deskundigheid van de auditoren gesteld. Zijn die eisen voldoende?
- BRL SIKB 11000 richt zich op het hele proces, terwijl BRL SIKB 1000, 2000 en 6000 gericht zijn op het proces rondom van een deel van de stappen die leiden tot een product.
- De beelden over de kennis van de CI's die audits uitvoeren op BRL SIKB 7500 en BRL SIKB 9335 (grondbanken) verschillen van goed tot onvoldoende. Daar speelt ook dat aan de kant van bevoegde gezagen het kennisniveau te wensen over laat. Het ook gewenst om de eisen aan kennis van publieke toezichthouders te verhogen.
- Ook de eisen voor de audits spelen een rol. CI's kijken alleen naar de papieren tijger (administratieve eisen), maar ze moeten buiten op het werk controleren. Daar zie je ze niet: dat vinden de CI's moeilijk om in te plannen en ze hebben de kennis niet.
- De feedback-loop van problemen die CI's constateren naar verbetering van de schema's functioneert niet goed. Het beeld van de bodemenergie-branche is dat de inbreng van de CI's in de TC's en in het CCvD meer gericht lijkt op verdediging van de eigen belangen dan op verbetering van de schema's.
Henk Koster licht toe dat er een terugkoppeling is tussen de CI's onderling en aan SIKB via het CI-overleg. Daarin worden praktijkpunten en verbeterpunten geadresseerd. In het CCvD is hierover ook gesproken n.a.v. de jaarrapportage. Eind mei 2020 heeft het

programmabureau een notitie opgesteld over de vraag of de jaarrapportage in de huidige vorm wel z'n doel dient. Deze discussie zal in het CCvD worden gevoerd.

Jos Theeuwen geeft aan dat de Beleidsevaluatie Kwalibo ook op in gaat op het functioneren van deze feedback-loop.

- Thom Maas geeft aan dat in de sessies van de Beleidsevaluatie Kwalibo steeds oplossingen werden bedacht die het probleem niet verhelpen. Hier moeten we als Programmaraad scherp op blijven.

Conclusies:

- Jos Theeuwen concludeert dat het beeld dat Martin Bloemendal schetst ten dele wordt herkend.
- Martin Bloemendal concludeert dat het beeld bij de BRL voor bodemenergie deels door opstartproblemen veroorzaakt wordt, maar dat er ook fouten in het systeem zitten.
- Besloten wordt om de rapportage van de Beleidsevaluatie Kwalibo af te wachten, en dan vanuit de programmaraad verder te spreken over vervolgcities.

JTh,
AndG

5. Actualiteiten

Terugmelding uit het SIKB-bestuur: Jos Theeuwen was er gedeeltelijk bij. Henk Koster licht toe, Jos vult aan. De volgende punten zijn door het bestuur besproken:

- Follow up evaluatie BRL SIKB 4000 voor archeologisch onderzoek.
- Het SIKB-jaarcongres zal in een online vorm worden gegoten. Op 24 september 2020 is de aftrap in de vorm van een interview door Dolf Jansen dat op het SIKB-kanaal wordt gepubliceerd. Daarna volgen in de loop van het najaar en de winter webinars en online verslagen van sessies, interviews, locatiebezoeken. Het thema is SIKB-Beter; hoe maken we onze producten beter.
- Wat blijft er hangen van deze periode met corona-maatregelen, wat willen we meenemen naar de toekomst?
- Visiedocument 2020-2024. Dit is in april vastgesteld. Het document is besproken met de voorzitters van de diverse gremia. Het bestuur ziet het als een levend document. Het is wenselijk om dit ook in de Programmaraad Bodembeer bespreken. Input vanuit diverse gremia neemt het bestuur mee in een programmatische aanpak.

Jos Theeuwen heeft in de vergadering met het bestuur aangegeven dat governance slechts zeer summier aan de orde is gekomen. Henk Koster geeft aan dat het bestuur sinds 5 november 2019 (heidag bestuur) over de visie inclusief governance heeft nagedacht. Een echte structuurverandering van de governance van de organisatie (bijvoorbeeld door instellen van een Raad van Toezicht) vindt het bestuur niet opportuun. Het bestuur wil dicht bij de partijen blijven en wil graag gevoed blijven door de directeur en voorzitters van de programmaraden die signalen in het bestuur in kunnen brengen. Het bestuur wil de competenties en zittingstermijnen van bestuurders periodiek tegen het licht houden. Dit is ingezet. Ook wil het bestuur scherp blijven op vertegenwoordiging van alle partijen in het bestuur. De afvaardiging vanuit de ingenieursbureaus is recent verbreed (VKB-er is nu bestuurslid mede namens VvMA en VKB). De afvaardiging vanuit gemeenten ontbreekt, dit is een aandachtspunt voor het bestuur.

De programmaraad betreurt dat het bestuur slechts kleine wijzigingen doorvoert, en niets doet met de diverse signalen van de programmaraad (2019, 2017, 2015).

Hans Boer roept de leden op om zelf verantwoordelijkheid te nemen, door in alle SIKB-gremia in te zetten op echte verandering van de werkwijze/besluitvorming, waardoor partijen niet langer om elkaar heen blijven draaien waardoor geen vernieuwingen tot stand

komen.

Henk Koster zal het signaal terugkoppelen aan het bestuur, en voorstellen om vervolgggesprek te plannen. Het bestuur wil wel degelijk verandering laten zien: anders kijken naar onze mix van onze instrumenten: niet alles aan wettelijke schema's koppelen maar ook handreikingen, proces van vaststelling versnellen, rol spelen in circulaire economie, versimpelen en vereenvoudigen o.a. door nauwere samenwerking met NEN, koppeling met data en informatie maken i.s.m. BRO.

HKo

Jos Theeuwen stelt dat het er niet om gaat dat SIKB niet goed bezig is, want er gebeuren allerlei goede zaken. De relatie tussen bestuur en programmaraad is voor verbetering vatbaar. Jos gaat hier met Henk een overleg voor plannen om te kijken hoe dit verbeterd kan worden.

JTh,
HKo

- Stand van zaken OW-aanpassingen in SIKB-schema's:
 - Nieuwe datum publicatie wijziging Rbk is nog niet bekend gemaakt. Oorspronkelijk zou deze wijziging 1-4-2020 van kracht worden.
[noot: na afloop van de vergadering mailde Thom Maas rond dat de nieuwe versie op 9 juni 2020 in de Staatscourant is gepubliceerd.]
 - Invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2022. SIKB zal een brief naar I&W sturen met het standpunt dat uitstel er niet toe mag leiden dat er geen mogelijkheden zijn voor inhoudelijke aanpassingen schema's, dat tussentijdse wijzigingen Rbk mogelijk moeten zijn.
Otto Feenstra: door uitstel OW kunnen de huidige concept-versies van de schema's niet worden ingevoerd. De teksten zijn geheel aangepast naar de terminologie en kwaliteitsindelingen volgens de Omgevingswet. Er moet duidelijk in de brief staan dat we hier samen met I&W tot een overbruggingssituatie moeten komen, zodat de certificaathouders de nieuwe versies kunnen gebruiken zonder hierover in de problemen te komen met het bevoegd gezag.
 - De beleidsarme aanpassingen in de schema's die in ontwerp gereed zijn hebben alleen betrekking op de implementatie van de Omgevingswet. In het CCvD van 25 juni as. worden de uitkomsten van HUF-toets van IL&T besproken. I&W zal daarvoor nog uitspraak moeten doen over doorvertaling van de HUF-toets naar de schema's. Het proces van de RvA-toets verloopt langzaam. Er zijn diverse tekortkomingen geconstateerd, ook op teksten die al eerder door de RvA zijn getoetst en toen goedgekeurd. Op 1 juli 2020 moeten de stukken af zijn. Otto Feenstra: De concept-Rbk die binnenkort wordt gepubliceerd is heel rommelig van opbouw, er zitten veel herhalingen in. Hij vraagt SIKB te overwegen om de normdocumenten uit te kleden door alle voorschriften eruit te halen die direct in de Rbk worden opgenomen (van privaat overgaan naar publiek).
- BRL SIKB 6000-7000 herziening: gestart met projectvoorstel voor een beleidsrijke wijziging.
- Beleidsverkenning Kwalibo Ministerie van I&W: Henk Koster meldt dat Willem Kattenberg van I&W recent heeft aangegeven dat AT Osborne nog een laatste hand aan het rapport moet leggen, en dat het rapport van P2 nog niet af is. De minister wil de granuliet-discussie afwachten (waar ook kwaliteitsborgingsaspecten in zitten) alvorens de beleidsevaluatie te agenderen. Wim Kuijken (oud-Deltacommissaris) voert in het kader van de granuliet-discussie een gespreksronde uit, waarbij ook met SIKB is gesproken. Jan Fokkens meldt dat in de week van 8 juni 2020 diverse onderzoeksrapporten worden verwacht, onder meer over toepassen grond en bagger in diepe plassen en over uitloging van PFAS. Op 24 juni 2020 is een AO (bestuurlijk overleg).

- BRO-traject m.b.t. mogelijke uitbreiding BRO met bodemverontreinigingsgegevens:
Henk Koster: SIKB heeft in januari 2020 op verzoek van BZK voorstel aan BZK gedaan om samen met partners die voorgaand onderzoek hebben gedaan, de impact van uitbreiding van de BRO met bodemverontreinigingsgegevens in kaart te brengen. Het verzoek van BZK is om PFAS in dit onderzoek te betrekken. SIKB is voornemens om ook andere ZZS te betrekken (meenemen wat je weet). Ook met oog op de datastandaarden. De opdracht van BZK aan SIKB wordt op korte termijn verwacht.
Hans Boer roept op om in de BRO voor te sorteren op stoffen die we nu nog niet in beeld hebben.
- Het [Jaarplan Bodembeheer 2020](#) is op 11 februari 2020 vastgesteld door SIKB-bestuur.
- Voor de geannuleerde vergadering in maart 2020 was het projectplan voor het inbouwen van nieuwe meettechnieken in de SIKB-schema's geagendeerd. Hierop kwam reactie van Martin Bloemendal of projectplannen aan de programmaraad voorgelegd moeten worden. Otto Feenstra is hier voorstander van, Martin Bloemendal vindt dit te veel detail. Besloten wordt om dit punt met de vraag "Waar zijn we van" in een volgende vergadering te agenderen.

JTh,
AndG

6. Concept-verslag 9 december 2019 (versie 2)

De schriftelijke reacties van Otto Feenstra en Peter van Mullekom op de eerste versie van het concept-verslag zijn verwerkt. Het bijgestelde concept-verslag (met wijzigingen zichtbaar n.a.v. de opmerkingen van Otto Feenstra en Peter van Mullekom) zat per abuis niet bij de toegezonden stukken. Annelies de Graaf zal dit nazenden voor reactie.

AndG

[noot: hierop zijn geen reacties gekomen, daarmee is het verslag versie 2 vastgesteld].

7. Rondvraag

Er is brede behoefte om de problematiek rond Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) op korte termijn te bespreken. Daarbij ook vanuit RIVM een toelichting vragen op de ontwikkelingen rondom de risicobeoordeling. Inzet is om begin juli een extra overleg hierover organiseren via een datumprikker. Jos Theeuwen en Annelies de Graaf zullen een voorstel doen voor het vergaderschema voor de komende 2 vergaderingen (zie voorstel in onderstaande jaarkalender).

JTh,
AndG

René Smolders vraagt om naast ZZS en de zorgplicht ook de ontwikkelingen van de BRO op korte termijn te agenderen. René wil met Jos nadenken over hoe de discussies in de programmaraad over deze onderwerpen dichterbij de gemeenten zijn te brengen.

RSm,
JTh,
AndG

8. Sluiting

Jos Theeuwen dankt iedereen voor de bijdrage en sluit om 12.00 uur de vergadering.

Vergaderschema 2020:

maandag 23 maart 2020 (vervallen)	9.30 – 12.30 uur	
maandag 8 juni 2020	9.30 - 12.00 uur	Online bijeenkomst
Maandag 31 augustus	9.30 – 12.00 uur	Online bijeenkomst
donderdag 24 september 2020	Aftrap vervangend online programma jaarcongres SIKB	Online uitzending
donderdag 8 oktober 2020	13.30 – 16.30 uur	RWS, Croeslaan 15, Utrecht
maandag 7 december 2020	9.30 – 12.30 uur	RWS, Croeslaan 15, Utrecht

Jaarkalender Programmaraad Bodembeheer 2020

Te agenderen voor het overleg van de programmaraad op 31 augustus 2020:

- Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) – voortgang RIVM-opdracht uitbreiding risicotoolbox. De effecten op manier van uitvoeren van bodemonderzoek is relevant voor programmaraad.
- Governance SIKB – vervolgesprek met het bestuur.

Te agenderen voor het overleg van de programmaraad op 8 oktober 2020:

- Jaarprogramma 2021.
- Beleidsvaluatie Kwalibo, en daaraan gekoppeld vervolgstappen n.a.v. de inventarisatie van wensen vervolgkoers BRL SIKB 1000, 2000 en 6000.

Te agenderen voor het overleg van de programmaraad op 7 december 2020:

- BRO en bodemverontreinigingsgegevens.
Een advies hierover zou voor eind 2019 naar de Tweede Kamer gaan. Het digitaal delen van onderzoeksgegevens wordt verplicht bij toevoeging van het thema 'bodemverontreiniging' aan de BRO.
- Reflectie op de vraag 'Waar zijn we van als Programmaraad Bodembeheer?'. Willen we reageren op projectplannen voor projecten die naar aanleiding van onze adviezen worden opgesteld door het programmabureau?

Overige onderwerpen op de jaarkalender 2020:

- Implementatie Omgevingswet in de SIKB-schema's voor bodembeheer.
- Proces- en productcertificatie, naar aanleiding van een voorstel van Otto Feenstra om BRL SIKB 7500 om te vormen naar productcertificaat. Dit vraagstuk ook voor BRL SIKB 1000 en BRL SIKB 6000 bespreken (rapportages vormen ook hier een verklaring over een tastbaar product). [8 juni 2020 besproken].
- Ontwikkeling kennisinfrastructuur – rol van SIKB daarin.
Veel ontwikkelingen op dit punt. Van belang dat SIKB op de hoogte is van en betrokken is bij deze trajecten om een passende rol te kunnen spelen.
Douwe Jonkers van I&W stelt hierover een brief op (in afstemming met interne I&W projectgroep). Corné Nijburg, programmamanager van het UP-convenant, is hier ook mee bezig. Het Veluweberaad is ook een initiatief van overheden om strategisch te gaan samenwerken op het gebied van kennis ontwikkeling.
Thom Maas zal richting I&W inbrengen dat de beschikbare instrumenten veel beter bekend gemaakt en benut moeten worden. Nu zie je dat vaak verschillende keren het wiel wordt uitgevonden.
- Nieuwe technieken – met terugkoppeling uitkomsten Platform Bodembeheer november 2019.